



# REVIEW ONDERZOEK JEUGDRECLASSERING

*Inspectieonderzoek van de Raad voor de rechtshandhaving  
naar implementatie van de aanbevelingen in de  
jeugdreclassering op Curaçao.*

Opdrachtgever: Raad voor de rechtshandhaving

December 2016



## Colofon

Uitgever: Raad voor de rechtshandhaving

Jaar: 2016

Maand: December

Plaats: Willemstad, Curaçao

Vindplaats Internet: [www.raadrechtshandhaving.com](http://www.raadrechtshandhaving.com)



## Inhoudsopgave

Colofon	3
Inhoudsopgave	5
Lijst met gebruikte afkortingen	7
Voorwoord	9
Samenvatting, conclusies en aanbevelingen	11
1. Inleiding	15
1.1 Aanleiding	15
1.2. De Onderzoeksvraag	15
1.3. Doelstelling en toetsingskader	15
1.4. Onderzoeksaanpak en - methode	16
1.5. Leeswijzer	16
2. Opvolging aanbevelingen	19
2.1. Inleiding	19
2.2. Het Ministerie van Justitie	19
2.3. Het Openbaar Ministerie	25
2.4. De Stichting Ambulante Justitiële Jeugdzorg Curaçao	26
3. Analyse, conclusies en aanbevelingen.	31
3.1. Analyse	31
3.2. Conclusies	33
3.3. Aanbevelingen	33



## Lijst met gebruikte afkortingen

GVI	Gezinsvoogdij Instelling
JCO	Justitieel Casus Overleg
OM	Openbaar Ministerie
OvJ	Officier van Justitie
KPC	Korps Politie Curaçao
Raad	Raad voor de rechtshandhaving
RJO	risicjongeren overleg
WvSv	Wetboek van Strafvordering van Curaçao
WvSr	Wetboek van Strafrecht van Curaçao
GOG	Gouvernements Opvoedings Gesticht
HvJ	Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba
IVRK	Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind
PIJ	Plaatsing in een Inrichting voor Jeugdigen
JJIC	Justitiële Jeugdinrichting Curaçao





## Voorwoord

In zijn Jaarplan voor 2016 heeft de Raad voor de rechtshandhaving (hierna ook: de Raad) vastgelegd welke onderzoeken worden uitgevoerd. Eén van deze onderwerpen is het review-onderzoek Jeugdreclassering. Dit is een vervolg op het eerdere onderzoek van de Raad in het jaar 2012 over het bestaan, de opzet en de werking van jeugdreclassering op Curaçao.

Kinderen hebben recht op een gezonde en evenwichtige groei en ontwikkeling. Ouders hebben de verantwoordelijkheid om dit recht voor hun kinderen te verwezenlijken. Door verschillende omstandigheden, oorzaken en redenen kunnen jeugdigen op het criminele pad belanden waardoor de overheid op een gegeven moment moet ingrijpen. De overheid heeft daarbij de plicht om passende- en zo nodig dwingende maatregelen te treffen. Met genoemd oogmerk heeft de Raad het eerdergenoemde onderzoek in 2012 gedaan en aanbevelingen geformuleerd.

In dit rapport heeft de Raad geconstateerd dat de organisaties zich bijzonder hebben ingespannd om de aanbevelingen uit te voeren. Het Ministerie van Justitie heeft het merendeel van de aanbevelingen opgevolgd. Vier aanbevelingen zijn niet volledig uitgevoerd. Een aanbeveling is nog niet uitgevoerd en drie aanbevelingen zijn gedeeltelijk uitgevoerd. Het Ministerie heeft aangegeven voornemens te zijn om op korte termijn alsnog volledige uitvoering te geven aan de aanbevelingen. Het Openbaar Ministerie heeft de aanbevelingen gezamenlijk met de AJJC uitgevoerd. De Stichting Ambulante Justitiële Jeugdzorg Curaçao is sinds 1 februari 2014 operationeel en sindsdien ook belast met de uitvoering van de aanbevelingen die in het onderzoek van 2012 ten aanzien van het Bureau Voogdijraad zijn gedaan. De AJJC heeft deze aanbevelingen uitgevoerd.

De Raad spreekt de hoop en de verwachting uit dat de nog niet (volledig) uitgevoerde aanbevelingen op korte termijn zullen worden opgevolgd.

*DE RAAD VOOR DE RECHTSHANDHAVING*

*Mr. T.P.L. Bot, voorzitter*

*Mr. F.E. Richards,  
Mr. G.H.E. Camelia*

## Samenvatting, conclusies en aanbevelingen

Dit inspectierapport betreft de wijze waarop invulling is gegeven door het Ministerie van Justitie, het Openbaar Ministerie (hierna: het OM), het Bureau Voogdijraad Curaçao (hierna: de VR) en de Stichting Ambulante Justitiële Jeugdzorg Curaçao (hierna: de AJJC) aan de aanbevelingen die de Raad heeft gegeven naar aanleiding van de inspectie naar het bestaan, de opzet en de werking van de Jeugdreclassering in Curaçao van december 2012.

De Raad heeft elf algemene aanbevelingen geformuleerd. Uit dit onderzoek is gebleken dat zeven van deze aanbevelingen volledig zijn uitgevoerd. Tevens is gebleken dat drie aanbevelingen gedeeltelijk zijn uitgevoerd. Het voornemen bestaat om deze drie aanbevelingen op korte termijn uit te voeren. Het betreft respectievelijk de aanbevelingen: *“Neem een formeel besluit inzake het aanstellen van Jeugdagenten”*, *“Draag er zorg voor het zo snel mogelijk afronden van de bouw van een Justitiële Jeugdinstelling (JJI)”* en *“Draag er zorg voor dat de werkzaamheden met betrekking tot de nieuwe maatregel plaatsing in een instelling voor jeugdigen door de organisatie verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdreclassering worden uitgevoerd”*. De enige aanbeveling waar geen uitvoering aan is gegeven betreft de aanbeveling: *“Draag er zorg voor dat de werkzaamheden met betrekking tot de nieuwe maatregel betreffende het gedrag van de jeugdige door de organisatie verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdreclassering worden uitgevoerd”*.

De Raad heeft in het bovengenoemde rapport van december 2012 ten aanzien van het OM vier aanbevelingen geformuleerd. Het OM heeft deze aanbevelingen gezamenlijk met de AJJC volledig uitgevoerd.

In het rapport van december 2012 zijn er zes aanbevelingen ten aanzien van het Bureau Voogdijraad Curaçao geformuleerd. De Stichting Ambulante Justitiële Jeugdzorg Curaçao is sinds 1 februari 2014 operationeel en heeft de werkzaamheden met betrekking tot de jeugdreclassering overgenomen. Deze zes aanbevelingen zijn door de AJJC uitgevoerd.

Dit review-onderzoek heeft geresulteerd in de navolgende aanbevelingen:

### Algemene aanbevelingen aan de Minister:

1. Zie erop toe dat de lopende trajecten voor de nog niet volledig uitgevoerde aanbevelingen naar aanleiding van de inspectie van december 2012 worden afgerond. Het betreft de volgende aanbevelingen: *“Neem een formeel besluit inzake het aanstellen van Jeugdagenten”, “Draag er zorg voor het zo snel mogelijk afronden van de bouw van een Justitiële Jeugdinstelling (JJI)” en “Draag er zorg voor dat de werkzaamheden met betrekking tot de nieuwe maatregel plaatsing in een inrichting voor jeugdigen door de organisatie verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdreclassering worden uitgevoerd”.*
2. Zie erop toe dat de aanbeveling *“Draag er zorg voor dat de werkzaamheden met betrekking tot de nieuwe maatregel betreffende het gedrag van de jeugdige door de organisatie verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdreclassering worden uitgevoerd”* naar aanleiding van de inspectie van december 2012 daadwerkelijk kunnen worden uitgevoerd.



1

# 1. Inleiding

## 1.1 Aanleiding

In dit onderzoek is aan de orde de vraag in hoeverre de aanbevelingen zoals geformuleerd in het inspectierapport van december 2012 zijn geïmplementeerd.

In december 2012 heeft de Raad de inspectie naar de Jeugdreclassering op Curaçao afgerond en aangeboden aan de minister van Justitie. Thans verricht de Raad een vervolgonderzoek naar de implementatie van de aanbevelingen zoals geformuleerd in het inspectierapport van december 2012. Op deze wijze wil de Raad vaststellen of de kwaliteit van de werkzaamheden van de organisatie belast met Jeugdreclassering zijn verbeterd en vaststellen of de Jeugdreclassering effectiever wordt uitgevoerd.

## 1.2. De Onderzoeksvraag

De Raad voor de rechtshandhaving heeft het onderzoek toegespitst op beantwoording van de volgende onderzoeksvraag:

***In hoeverre zijn de aanbevelingen ten aanzien van de Jeugdreclassering uitgevoerd?***

Gekeken zal worden of de aanbevelingen geheel of gedeeltelijk zijn uitgevoerd. De Raad zal tevens nagaan of er plannen zijn om de aanbevelingen op korte termijn te implementeren.

## 1.3. Doelstelling en toetsingskader

Het doel van deze inspectie is om te toetsen in hoeverre de aanbevelingen ten aanzien van de Jeugdreclassering zijn uitgevoerd. Het is belangrijk dat door zowel de overheid als de diverse organisaties uitvoering wordt gegeven aan de aanbevelingen van de Raad naar aanleiding van de inspecties. De bevindingen, conclusies en aanbevelingen van het onderzoek en de daarbij geformuleerde aanbevelingen bieden de betrokken

autoriteiten handvatten om, waar nodig, de effectiviteit en kwaliteit van de werkzaamheden te verbeteren.

## **1.4. Onderzoeksaanpak en - methode**

### **1.4.1. Het onderzoeksteam**

Het onderzoek is uitgevoerd door de inspecteurs van de Raad in de maanden januari 2016 tot en met juni 2016. De inspecteurs hebben elkaar wederzijds ondersteund door - onder andere - het uitwisselen van gegevens en expertise.

### **1.4.2. Reikwijdte onderzoek**

De Raad onderzoekt de periode januari 2013 tot en met december 2015. Gekeken zal worden of de aanbevelingen geheel of gedeeltelijk zijn uitgevoerd. De Raad zal tevens nagaan of er plannen zijn om de aanbevelingen op korte termijn te implementeren.

### **1.4.3. Onderzoeksmethode**

Het onderzoeksteam heeft allereerst een vragenlijst aan de organisaties voorgelegd met het verzoek om aan te geven in hoeverre en in welke mate de aanbevelingen zijn opgevolgd.

## **1.5. Leeswijzer**

Dit rapport bestaat uit drie hoofdstukken. Het begint met de samenvatting, conclusies en aanbevelingen. In het eerste hoofdstuk zijn de aanleiding, de doelstelling van het onderzoek, het toetsingskader, de onderzoeksvraag en de onderzoeksaanpak en - methode uitgewerkt. In hoofdstuk twee wordt weergegeven in hoeverre en in welke mate de aanbevelingen uit het rapport Jeugdreclassering uit 2012 door het Ministerie van Justitie, het Openbaar Ministerie, het Bureau Voogdijraad Curaçao en de Stichting



Ambulante Justitiële Jeugdzorg Curaçao zijn uitgevoerd. Hoofdstuk drie bevat een korte analyse, de conclusies en de aanbevelingen.

2

## 2. Opvolging aanbevelingen

### 2.1. Inleiding

In dit hoofdstuk is nagegaan in hoeverre en in welke mate de aanbevelingen uit het rapport Jeugdreclassering uit 2012 door het Ministerie van Justitie, het Openbaar Ministerie, het Bureau Voogdijraad Curaçao en de Stichting Ambulante Justitiële Jeugdzorg Curaçao zijn uitgevoerd. Daarbij zal specifiek per aanbeveling worden nagegaan welke acties of handelingen zijn verricht ter uitvoering van de aanbevelingen.

Het Ministerie van Justitie onderschrijft de conclusie van de Raad voor de rechtshandhaving waarin aandacht wordt gevraagd voor de noodzaak om via een landsbesluit een organisatie aan te wijzen die met de uitvoering van Jeugdreclassering is belast. Het Ministerie van Justitie heeft om dit te bewerkstelligen in het jaar 2013 het pilotproject <sup>1</sup>"Ambulante Justitiële Jeugdzorg Curaçao (AJJC)" geformaliseerd middels een Ministeriële beschikking (MB 2013/073786 d.d. 20 december 2013). Daarmee werd een nieuwe instelling in het leven geroepen die werd belast met het opzetten van Halt, Jeugdreclassering en Veiligheidshuis. De stichting AJJC werd operationeel per 1 februari 2014.

### 2.2. Het Ministerie van Justitie

#### 1. Aanbeveling:

*Wijs de Raad voor het Welzijn van het kind / Voogdijraad Kòrsou formeel via een landsbesluit aan overeenkomstig artikel 1:18 wetboek van strafrecht als de instelling die wettelijk verantwoordelijk is voor de uitvoering van de Jeugdreclassering.*

#### Implementatie:

---

<sup>1</sup> De stichting AJJC is per 1 februari 2014 operationeel.

De Minister van Justitie heeft besloten om de Stichting Ambulante Justitiële Jeugdzorg Curaçao voor de periode van het project formeel aan te wijzen als de entiteit die wettelijk verantwoordelijk is voor de uitvoering van de jeugdreclassering. De Stichting Ambulante Justitiële Jeugdzorg Curaçao is sinds 1 februari 2014 operationeel en heeft de werkzaamheden met betrekking tot de jeugdreclassering overgenomen. Na afronding van het project, zal de Regering op advies van het Ministerie van Justitie besluiten in welke organisatievorm de werkzaamheden zullen worden voortgezet.

## **2. Aanbeveling:**

*Beschrijf en stel vast de nieuwe werkprocessen met betrekking tot de Jeugdreclassering.*

### **Implementatie:**

Volgens het Ministerie van Justitie zijn voor wat betreft de Jeugdreclassering de bepalingen van het Nieuwe Wetboek van Strafrecht bepalend. De werkzaamheden van de jeugdreclassering bestaan uit:

- Diagnose en advies aan rechter en officier van justitie;
- Toezicht en Executie bestaande uit: Toezicht op en begeleiding van verdachten en daders (met of zonder Elektronisch Toezicht) en toezien op de uitvoering van taakstraffen bestaande uit leerstraffen en werkstraffen.

De volgende werkprocessen<sup>2</sup> liggen daaraan ten grondslag:

- Aanmelding;
- Planvorming;
- Rapporteren;
- Uitvoeren van het plan;
  
- Het tussentijds of minimaal twee keren per jaar evalueren van het plan en het beoordelen of bijstelling van het plan nodig is;
- Begeleiden van de clienten;
- Afsluiten van de zaak.

---

<sup>2</sup> Tijdens de inspectie betreffende preventie jeugdcriminaliteit (2015) heeft de Raad geconstateerd en vastgesteld dat de werkprocessen van de AJJC daadwerkelijk beschreven zijn.

De Raad constateert dat de jeugdreclasseringswerkzaamheden van de AJJC zijn vastgelegd<sup>3</sup>.

### **3. Aanbeveling:**

*Stel de benodigde middelen voor de verantwoorde uitvoering van de Jeugdreclassering beschikbaar.*

#### **Implementatie:**

Het pilotproject AJJC wordt gefinancierd uit het Criminaliteitsfonds voor twee en een half jaar. Het financieringsbedrag is ANG 2.998,395,-. Het project wordt verlengd met zes maanden. De Raad acht het raadzaam dat het Ministerie op korte termijn een besluit neemt inzake de vorm waarin het project zal worden voortgezet en dat de structurele financiering in het verlengde daarvan ook word geregeld.

### **4. Aanbeveling:**

*Stel op korte termijn de middelen beschikbaar voor het uitvoeren van leerstraffen in de vorm van trainingen.*

#### **Implementatie:**

De AJJC dient binnen het beschikbare budget de leerstraffen uit te voeren. Ten tijde van het onderzoek verzorgde de Jeugdreclassering de leerstraffen Agressie Regulatietraining en waren de werkers opgeleid om de TOPS training te geven aan de cliënten<sup>4</sup>. De Raad acht het raadzaam dat ook de middelen structureel ter beschikking moeten worden gesteld. Dat zal de continuïteit van de trainingen verzekeren.

---

<sup>3</sup> Zie artikel 3 van Ministeriele beschikking van 20 december 2013 (2013/073786)

<sup>4</sup> De TOPS training is gericht op 'Positief denken, doen en leren van elkaar' en wordt aangeboden door de Stichting 'Fondo pa Deporte i Responsablidad Soshal'.

## **5. Aanbeveling:**

*Draag er zorg voor dat de organisatie verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdreclassering beschikt over gekwalificeerd personeel voor het uitvoeren van de taken van de Jeugdreclassering.*

### **Implementatie:**

De personeelsleden van de AJJC zijn nagenoeg allemaal HBO-ers en gecertificeerde jeugdreclasseringwerkers die volgens het handboek jeugdreclassering werken. Het handboek biedt een eenduidige, “*evidence-based*” methode die zorgt voor een maatschappelijk draagvlak voor de jeugdreclassering.

## **6. Aanbeveling:**

*Neem een formeel besluit inzake de plannen voor de HALT-afdoening en het opzetten van een veiligheidshuis.*

### **Implementatie:**

Naast de jeugdreclassering draagt de AJJC ook zorg voor Halt en Veiligheidshuis. In maart 2014 is een aanvang gemaakt met Halt en in augustus 2014 is begonnen met het Veiligheidshuis.

## **7. Aanbeveling:**

*Neem een formeel besluit inzake het aanstellen van Jeugdagenten.*

### **Implementatie:**

---

TOPs!-Karibe is een lokale variant. Het is een groepsprogramma voor jongeren met antisociaal *en/of* delinquent gedrag en hun begeleiders. Doelen van het programma zijn het verbeteren van sociale vaardigheden en moreel redeneren en het leren omgaan met emoties. Alle werkers van AJJC hebben deze training gevolgd.

Volgens het Ministerie van Justitie is het KPC in een reorganisatiefase waarbij het personeel gerichter wordt ingezet op taakaccenten waaronder jeugd.

## **8. Aanbeveling:**

*Draag er zorg voor het zo snel mogelijk afronden van de bouw van een Justitiële Jeugdinstelling (JJI).*

### **Implementatie:**

Er is een projectgroep ingesteld voor het reviseren en het inrichten van de nieuwe gesloten jeugdinstelling. Op het terrein van de JJIC wordt voor dit doeleinde een complex met een capaciteit van 24 cellen gebouwd, dat volgens planning eind 2017 operationeel moet zijn.

## **9. Aanbeveling:**

*Draag er zorg voor dat de werkzaamheden met betrekking tot de nieuwe maatregel betreffende het gedrag van de jeugdige door de organisatie verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdreclassering worden uitgevoerd.*

### **Implementatie:**

Deze maatregel wordt in de praktijk niet of nauwelijks toegepast, aangezien de AJJC hiervoor niet toegerust is. Reeds bewezen effectieve interventies en voldoende aanbod van passende behandeling voor jeugdigen worden toegepast, aldus respondenten. De AJJC stelt dat de nadere regels ten aanzien van artikel 1:177, vierde lid, Wetboek van Strafrecht nog niet van kracht zijn<sup>5</sup>. Zodra nadere regels zijn vastgesteld over de eisen waaraan de programma's en inrichtingen of organisaties moeten voldoen, kan aan deze aanbeveling uitvoering worden gegeven.

---

<sup>5</sup> Artikel 1:177, vierde lid, Wetboek van Strafrecht: Bij of krachtens landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen regels worden gesteld over de eisen waaraan de programma's en inrichtingen of organisaties, bedoeld in het derde lid, moeten voldoen.

## **10. Aanbeveling:**

*Draag er zorg voor dat de werkzaamheden met betrekking tot de nieuwe maatregel plaatsing in een inrichting voor jeugdigen door de organisatie verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdreclassering worden uitgevoerd.*

### **Implementatie:**

De AJJC houdt sinds 1 februari 2014 toezicht op het verloop van de nieuwe PIJ-Maatregel. Tevens is de AJJC belast met de nazorg van de jongeren na het beëindigen van de PIJ- Maatregel. De PIJ- Maatregel zal na het opleveren van de nieuwe gesloten jeugdinstelling eind 2017 in deze nieuwe instelling worden opgelegd en uitgevoerd in een voornamelijk pedagogische omgeving.

## **11. Aanbeveling:**

*Draag er zorg voor dat de organisatie verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdreclassering overgaat tot het formuleren van regels, criteria, inhoud en duur van projecten en categorieën van strafbare feiten die in aanmerking komen voor de HALT-afdoening.*

### **Implementatie:**

De Stichting AJJC zal in samenwerking met het Ministerie van Justitie, het OM en het KPC de regels, criteria, inhoud, duur van projecten en de categorieën van strafbare feiten die in aanmerking komen voor de HALT-afdoening opstellen. Ten tijde van het onderzoek was het concept Halt wetgeving nog in de ambtelijke voorbereidingsfase.

De AJJC is sinds 20 december 2013 aangewezen door het Ministerie van Justitie, als zijnde de instelling belast met het opzetten van de HALT-afdoening. De AJJC heeft vanaf maart 2014 de instanties die van belang zijn voor de implementatie van HALT, zoals het Openbaar Ministerie, benaderd. Recentelijk heeft de AJJC een stagiaire aangetrokken die voornamelijk belast is met het categoriseren en het inventariseren van strafbare feiten die in aanmerking komen voor de HALT-afdoening. De stagiaire werkt onder begeleiding van de AJJC nauw samen met het Ministerie van Justitie, het Openbaar Ministerie, het KPC en het Ministerie van Onderwijs.



## 2.3. Het Openbaar Ministerie

### 1. Aanbeveling:

*Betrek andere instanties die ook raakvlakken hebben met het jeugdreclasseringstraject, zoals de gezinsvoogdijinstelling en het GOG bij het justitieel casusoverleg. Maak eenduidige afspraken omtrent de bedoeling van genoemde overlegstructuur en documenteer en registreer de gemaakte werkafspraken.*

### Implementatie:

Het Veiligheidshuis heeft elke twee weken een Justitieel Casus Overleg (JCO) en risicojongeren overleg (RJO), waarbij verschillende organisaties vertegenwoordigd zijn, ook de Gezinsvoogdij Instelling (GVI). Het (voormalige) GOG executeert strafvonnissen en hoeft volgens het OM daarom geen deel te nemen aan het JCO.

### 2. Aanbeveling:

*Maak concrete afspraken met de Voogdijraad om in een zeer vroeg stadium van detentie met elkaar in contact te treden en informatie uit te wisselen over zaken waarbij jeugdigen zijn betrokken.*

### Implementatie

Deze taak is overgenomen door de AJJC. De huidige praktijk is als volgt:

- Op verzoek van het OM stelt de AJJC voor elke jongere binnen 10 dagen na inverzekeringstelling een verkort plan van aanpak op. Het verkorte plan van aanpak is bedoeld om het OM meer informatie te verschaffen over de criminogene factoren die de AJJC bij de verdachte heeft gesignaleerd. In dit rapport adviseert de AJJC ook over een Plan van Aanpak ter voorkoming van verdere afglijding van de verdachte in het criminele circuit.
- De AJJC stelt ook een Plan van Aanpakrapport op. Deze rapportage wordt opgesteld ten behoeve van de rechtszaak, bij aanvang van Maatregel Hulp en Steun of in verband met de beëindiging van de Plaatsing in een Jeugdinrichting (PIJ-maatregel) en bevat diagnostiek en planvorming. Het rapport bevat tevens

een onderbouwd advies betreffende de op te leggen straf(maat) of voorwaarden voor de beëindiging van de Plaatsing in een Jeugdinstelling (PIJ-maatregel).

### **3. Aanbeveling:**

*Overleg en maak concrete afspraken met de Voogdijraad voor wat betreft de wijze waarop invulling moet worden gegeven aan het adviseren gedurende de zittingen.*

#### **Implementatie**

De AJJC is normaliter aanwezig bij alle zittingen van jongeren, met uitzondering van zittingen van de rechtercommissaris. De officier van justitie moet de AJJC daarover informeren.

### **4. Aanbeveling:**

*Betrek de Voogdijraad bij het formuleren van regels, criteria, inhoud en duur van projecten en categorieën van strafbare feiten die in aanmerking komen voor de HALT-afdoening.*

#### **Implementatie**

Het OM en de AJJC hebben overleg gepleegd over de invulling van het HALT traject.

Recentelijk heeft de AJJC een stagiaire aangetrokken en voornamelijk belast met het categoriseren en het inventariseren van strafbare feiten die in aanmerking komen voor de HALT-afdoening. De bevindingen worden met het OM gedeeld.

## **2.4. De Stichting Ambulante Justitiële Jeugdzorg Curaçao**

### **1. Aanbeveling:**

*De Raad voor het Welzijn van het kind / Voogdijraad Kòrsou dient een opleidingsplan te ontwikkelen en te implementeren.*

#### **Implementatie**

Er is een opleidingsplan voor alle medewerkers van de AJJC. De medewerkers volgen een training van twee weken van de Willem Schrikker Groep (NL) die niet alleen gericht is op jeugdreclassering, maar waarbij ook vaardigheden worden aangeleerd voor de omgang met personen met licht verstandelijke beperkingen (zogenaamde LVB-ers). De medewerkers van de AJJC zijn getraind met de methode van Jeugdreclassering en kunnen daarbij de diverse criminogene jeugdfactoren bij de jongeren identificeren en signaleren. Zij hebben bovendien allemaal de training agressieregulatie gevolgd en kunnen hierdoor ook trainingen aan cliënten verzorgen. Alle jeugdwerkers bij de AJJC zijn geëvalueerd en gecertificeerd in de methode van de Jeugdreclassering.

## **2. Aanbeveling:**

*De Raad voor het Welzijn van het kind / Voogdijraad Kòrsou dient structureel overleg te voeren met het Korps Politie Curaçao, het Openbaar Ministerie, het Gemeenschappelijk Hof van Justitie, het Gouvernements Opvoedingsgesticht, scholen / schoolbesturen en Brasami.*

### **Implementatie**

Deze taak is overgenomen door de AJJC waarbij structureel overleg wordt gevoerd met ketenpartners in het veiligheidshuis. In het Veiligheidshuis vergaderen de vaste ketenpartners om de 14 dagen. Het Veiligheidshuis is een lokaal samenwerkingsverband tussen verschillende veiligheidspartners, gericht op een integrale en probleemgerichte aanpak van probleemjongeren. De volgende instanties zijn vertegenwoordigd in het Veiligheidshuis: de AJJC, het OM, het Ministerie van Onderwijs Wetenschap Cultuur en Sport Wetenschap Cultuur en Sport (de Unit Leerplicht en Sociale Vormingsplicht), de Voogdijraad, het KPC en de Gezinsvoogdij instelling (GVI).

## **3. Aanbeveling:**

*Documenteer en registreer de werkafspraken die gedurende de werkoverleggen worden gemaakt.*

### **Implementatie**

De AJJC heeft drie afdelingen, te weten: HALT, Jeugdreclassering en Veiligheidshuis. De afdelingen plegen regulier overleg waarbij de gemaakte afspraken worden

vastgelegd en vervolgens onder de deelnemers bekend gemaakt.

#### **4. Aanbeveling:**

*Maak concrete afspraken met het OM omtrent de procedure voor advisering tijdens zittingen.*

#### **Implementatie**

Afgesproken is dat de AJJC normaliter aanwezig is bij alle zittingen van jongeren, met uitzondering van zittingen van de rechtercommissaris. De officier van justitie moet de AJJC daarover informeren.

#### **5. Aanbeveling:**

*Draag zorg voor voldoende locaties voor het tenuitvoerleggen van de taakstraffen.*

#### **Implementatie**

Volgens het jaarplan en het jaarverslag van de AJJC werd er genoegzaam uitvoering gegeven aan deze taak. Navraag bij de AJJC heeft uitgewezen dat in 2014 de AJJC 9 non-profit instellingen bereid heeft gevonden om als projectplaats te fungeren. Mitsdien konden er van de slechts 15 van de 23 opgelegde werkstraffen worden uitgevoerd vanwege tekort aan geschikte projectplaatsen. Van de 26 opgelegde leerstraffen konden er 17 worden uitgevoerd, de overige 9 zijn in 2015 uitgevoerd. In 2015 werd de AJJC weer geconfronteerd met een tekort aan geschikte projectplaatsen voor taakstraffen. Van de 59 opgelegde straffen konden 36 taakstraffen worden uitgevoerd, maar de leerstraffen konden allemaal worden uitgevoerd.

#### **6. Aanbeveling:**

*Draag op korte termijn zorg voor een gedegen systeem van registratie en dossiervorming met betrekking tot de jongeren die het jeugdreclasseringsproces hebben doorlopen. Het systeem dient alle facetten en werkzaamheden van het jeugdreclasseringsproces te bevatten.*

#### **Implementatie**

Deze taak is overgenomen door de AJJC. De huidige praktijk is als volgt:

De AJJC maakt gebruik van het registratiesysteem REACT. Het systeem wordt direct van informatie voorzien via een koppeling met de Act-Pol van het KPC. Additionele informatie gebaseerd op eigen bevindingen en gegevens en informatie verstrekt door het OM wordt aan het systeem toegevoegd. De dossiers van de jongeren worden bijgehouden door een van de drie verschillende afdelingen. Het systeem bevat alle facetten en werkzaamheden van het jeugdreclasseringsproces. Sinds 2014 heeft het REACT systeem ook een link met het bevolkingsregister.

3

## 3. Analyse, conclusies en aanbevelingen.

### 3.1. Analyse

#### **Algemeen:**

In de artikelen 486, 487 en 491 WvSv staan diverse taken en werkzaamheden vermeld die aan de Voogdijraad zijn toebedeeld. Het betreft het opstellen van rapporten, het verstrekken van inlichtingen aan het Openbaar Ministerie en het Hof van Justitie. Genoemde taken en werkzaamheden zijn allemaal jeugdreclasseringswerkzaamheden in de fase vóór het vonnis. In artikel 1:18 WvSr staat: *“Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, wordt een reclasseringsinstelling aangewezen en worden nadere voorschriften gegeven ten aanzien van het verlenen van hulp en steun aan veroordeelden, en het uitoefenen van toezicht op de naleving van bijzondere voorwaarden”*. De regering heeft middels de Ministeriële beschikking (MB 2013/073786 d.d. 20 december 2013) de AJJC als reclasseringsinstelling aangewezen. Hiermee heeft de regering wel voldaan aan haar wettelijke verplichting om een reclasseringsinstelling aan te wijzen, maar de formalisering moet bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen plaatsvinden. Met het aanwijzen van de AJJC als reclasseringsinstelling zijn beide organisaties belast met de taken bedoeld in het wetboek van strafvordering alhoewel de Voogdijraad bij landsverordening daarmee is belast. De Raad is van oordeel dat samenwerking tussen beide organisaties hierdoor ook noodzakelijk is.

#### **Ten aanzien van de algemene aanbevelingen aan de Minister:**

Uit dit onderzoek is gebleken dat zeven van de elf (11) aanbevelingen aan de Minister volledig zijn uitgevoerd. Tevens is gebleken dat drie aanbevelingen gedeeltelijk zijn uitgevoerd. Het voornemen bestaat om deze drie aanbevelingen binnen een redelijke termijn uit te voeren. Het betreft respectievelijk de aanbevelingen: *“Neem een formeel besluit inzake het aanstellen van Jeugdagenten”*, *“Draag er zorg voor het zo snel mogelijk afronden van de bouw van een Justitiële Jeugdinstelling (JJI)”* en *“Draag er zorg voor dat de werkzaamheden met betrekking tot de nieuwe maatregel plaatsing in*

*een inrichting voor jeugdigen door de organisatie verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdreclassering worden uitgevoerd*". Voor wat betreft de werkzaamheden van de AJJC in het kader van de nieuwe maatregel plaatsing in een inrichting voor jeugdigen heeft de Raad enkele kritische kanttekeningen. De Raad acht het raadzaam dat de AJJC zich in deze fase alle voorbereidingen treft voor de toekomstige uitvoering van deze taak. Naast de interne voorbereidingen is het ook van belang dat reeds in deze fase goede afspraken worden gemaakt met de JJIC en andere ketenpartners omtrent de werkprocedures en verwachtingen.

De enige aanbeveling waar geen uitvoering aan is gegeven betreft de aanbeveling: *"Draag er zorg voor dat de werkzaamheden met betrekking tot de nieuwe maatregel betreffende het gedrag van de jeugdige door de organisatie verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdreclassering worden uitgevoerd"*. Het gevolg van de opvolging van de aanbevelingen is dat daadwerkelijk invulling wordt gegeven aan de jeugdreclasseringstaken. Het resultaat daarvan is dat het doel van de jeugdreclassering, namelijk het aanbieden van pedagogische interventies aan risicojongeren of jongeren die hulp nodig hebben in een strafrechtelijke omgeving, wordt gerealiseerd. De Raad acht het van essentieel belang dat de nadere regels met betrekking tot artikel 1:177, vierde lid, Wetboek van Strafrecht spoedig tot stand komen.

### **Ten aanzien van het Openbaar Ministerie**

De Raad heeft in het bovengenoemde rapport van december 2012 ten aanzien van het OM vier aanbevelingen geformuleerd. Het OM heeft deze aanbevelingen volledig uitgevoerd. De Raad heeft wel een kritische aantekening met betrekking tot het feit dat de JJIC (het voormalige GOG) volgens het OM niet deel hoeft te nemen aan het JCO. De Raad is namelijk van mening dat deelname van de JJIC aan het JCO belangrijk is. Het JJIC is immers ook een van de organisaties die een deel vormen van het jeugdreclasseringstraject van de jongeren. In het JJIC worden de jongeren immers ook voorbereid op hun terugkeer in de maatschappij. Ze volgen onderwijs tijdens hun verblijf in het JJIC en worden door maatschappelijke werkers begeleid.

### **Ten aanzien van Stichting Ambulante Justitiële Jeugdzorg Curaçao**

De Stichting Ambulante Justitiële Jeugdzorg Curaçao is sinds 1 februari 2014 operationeel en heeft een groot deel van de werkzaamheden met betrekking tot de



jeugdreclassering in haar takenpakket. Sindsdien is de AJJC ook belast met de uitvoering van de aanbevelingen die daarvoor door het Bureau Voogdijraad moesten worden uitgevoerd en door de AJJC zijn uitgevoerd. De Raad heeft begrip dat de organisatie niet volledig uitvoering heeft gegeven aan de aanbeveling “draag zorg voor voldoende locaties voor het tenuitvoerleggen van de taakstraffen.” De AJJC is daarbij volledig afhankelijk van de bereidwilligheid van non-profit instellingen. De Raad constateert met genoegen dat alle leerstraffen in 2015 zijn uitgevoerd.

## 3.2. Conclusies

De Raad is tevreden over de acties die het Ministerie van Justitie heeft verricht teneinde uitvoering te geven aan de aanbevelingen zoals vermeld in het rapport van 2012. De Raad spreekt de hoop uit dat binnen korte termijn ook volledige uitvoering wordt gegeven aan de vier resterende aanbeveling.

De Raad is tevreden over de acties die het OM heeft verricht teneinde uitvoering te geven aan de aanbevelingen zoals vermeld in het rapport Jeugdreclassering van december 2012.

De Raad is tevreden over de acties die de AJJC heeft verricht teneinde uitvoering te geven aan de aanbevelingen zoals vermeld in het rapport Jeugdreclassering van december 2012.

## 3.3. Aanbevelingen

### **Algemene aanbevelingen aan de Minister:**

1. Zie erop toe dat de lopende trajecten voor de nog niet volledig uitgevoerde aanbevelingen naar aanleiding van de inspectie van december 2012 worden afgerond. Het betreft de volgende aanbevelingen: “*Neem een formeel besluit inzake het aanstellen van Jeugdagenten*”, “*Draag er zorg voor het zo snel mogelijk afronden van de bouw van een Justitiële Jeugdinstelling (JJI)*” en “*Draag er zorg voor dat de werkzaamheden met betrekking tot de nieuwe maatregel plaatsing in een inrichting voor jeugdigen door de organisatie verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdreclassering worden uitgevoerd*”.

2. Zie erop toe dat de aanbeveling “*Draag er zorg voor dat de werkzaamheden met betrekking tot de nieuwe maatregel betreffende het gedrag van de jeugdige door de organisatie verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdreclassering worden uitgevoerd*” naar aanleiding van de inspectie van december 2012 daadwerkelijk kunnen worden uitgevoerd.